

ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ನಾನು ಮನೆ ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಡುರಾತ್ರಿ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಕಿಲೊ ಮೀಟರ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆದು, ಗಂಟೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೇ ಪಾಳೆ ಹಚ್ಚಿ, ನೀರು ತರಲೇಬೇಕು. ತರಗತಿಯ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ನಂತರ ಭಾಂಡೆ ತಿಕ್ಕುವ, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ, ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಇನ್ನಿತರ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಹಂಬಲವು ಓದು ಬರಹಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಮೀಸಲಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ನಾನು ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಅಲೂಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸುಲಿಯುವಾಗ ಮತ್ತು ನಡುರಾತ್ರಿಯ ನನ್ನ ನೀರು ತರುವ ಕಾಯಕ ಶುರುವಾಗುವ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮೊದಲೂ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡೆ.

◆ ಈ ದಿಥೀರ್ ವಲಸೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನು?

ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ದೇಶ ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಆಂತರಿಕ ಕಲಹ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗೀಯ ಯುದ್ಧಗಳು ನಾವು ವಲಸೆ ಬರಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ, ಜನಾಂಗೀಯ ಗುಂಪುಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ನೆನಪು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಜೋರಾದ ಗುಂಡಿನ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲ ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಗೊಂದಲವೂ ಭಯವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಪೊದೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಪಿತುಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿಗೆ ಏನನ್ನಿಸಿತೋ ಅದು ಸಣ್ಣ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಹಾಲು ನನ್ನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವಳು ಅಳಲಿಲ್ಲ.

◆ ನೀವು ರೈತಾಪಿ ಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದವರಾ?

ಹೌದು. ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸಹೋದರ

ಸಂಬಂಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಅವರದೂ ಸಮಪಾಲಿತ್ತು.

◆ ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಬ್ಬ ಉತ್ಸವಗಳಂಥವೇನಾದರೂ ಆಚರಿಸ್ತೀರಾ?

ಈ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು, ಜನಾಂಗದ ಜನರಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸುವ ಒಂದು ಹಬ್ಬವೆಂದರೆ ತುಮ್ಮನಿ ಹಬ್ಬ. ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮೂರಿನ ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟ ನದಿ ನಾಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಡಿನ ಲಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಳುಕುವ ದೇಹಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಗಾಳಿ, ವಾಸನೆ, ಗದ್ದಲ, ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬರಲಾಗದೇ ತೀರಿಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಅಸಹಾಯಕ ಸಮಾಧಿಗಳು ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ!

◆ ನೀವು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ, ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಡಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೌದು! ಮಹಿಳೆಯರು ನೃತ್ಯದಿಂದ ಗಾಯನದಿಂದ ಮನಃಮಗ್ನತೆಯ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಂಗಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಜಿಗುಟಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವೀಗ ದೇಶ ಭಾಷೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಾಂತ ಚಿತ್ತರಾಗುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಸದಾ ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸದಕ್ಕೆ ನಮಗಿದೊಂದೇ ದಾರಿ.

◆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸದಾ ಕಾಡುವ ಸಂಗತಿ ಯಾವುದು?

ನಿಮ್ಮ ಕನಸುಗಳೇನು? ಸದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗಬಹುದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಚಿಂತೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಇದು ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ